

ŠPECIFICKÉ PORUCHY UČENIA

DYSLEXIA

– špecifická neschopnosť naučiť sa čítať bežnými výukovými metódami.

K typickým prejavom dyslexie patrí:

- pomalé, ťažkopádne a vyčerpávajúce čítanie,
- sťažené rozlišovanie tvarov písmen,
- znížená schopnosť spájať písanú a zvukovú podobu hlásky,
- ťažkosti pri spájaní hlások do slabík, slabík do slov,
- pretrvávajúce slabikovanie, dvojité a trojité čítanie,
- komolenie a/ alebo domýšľanie slabík a slov,
- pridávanie a/ alebo vynechávanie hlások, slabík, slov,
- zámena tvarovo, zvukovo, zrkadlovo podobných písmen,
- inverzie v čítaní (sova – savo),
- nedodržiavanie interpunkcie, diakritiky, intonačne nesprávne čítanie,
- ťažká orientácia v texte, preskakovanie riadkov,
- únik porozumenia obsahu, ťažkopádna reprodukcia,
- nepokoj a neurotické prejavy pri čítaní a ďalšie znaky poruchy čítania.

DYSGRAFIA

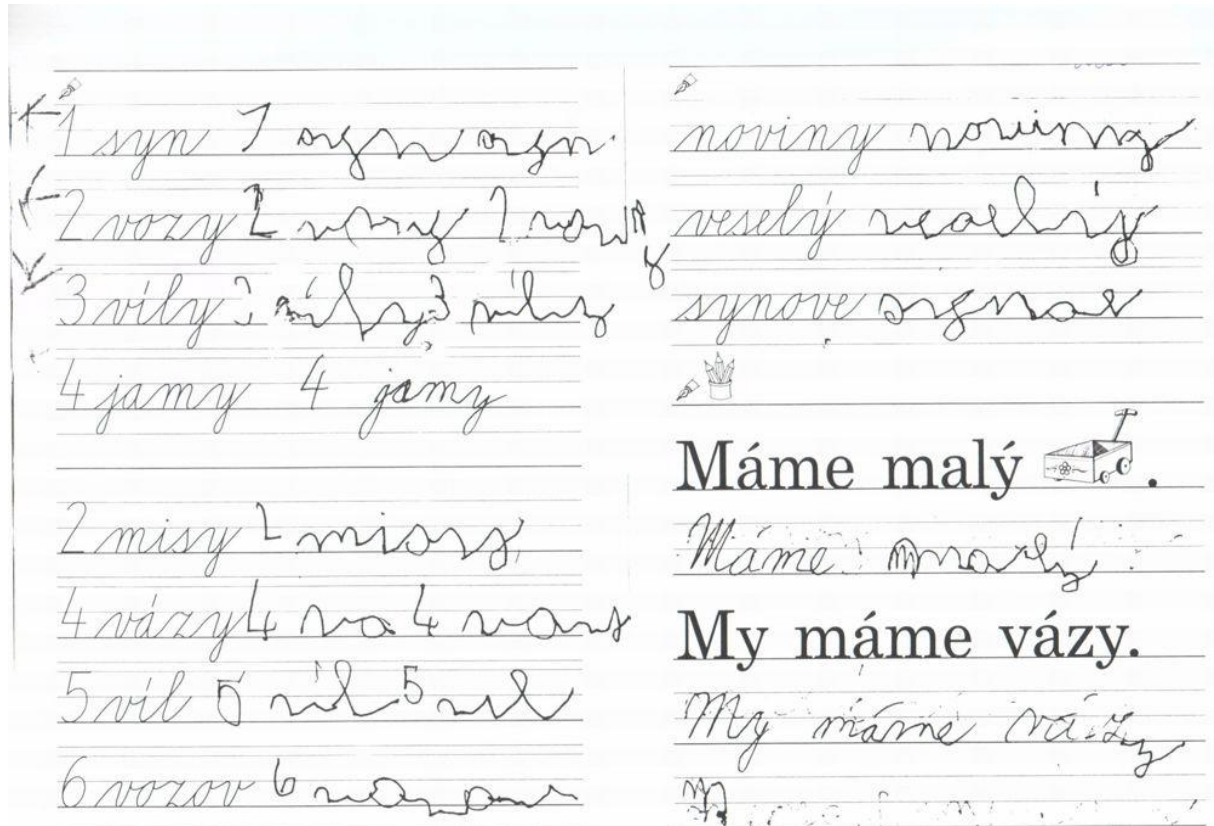
– špecifická porucha písania ako takého. Samotný proces písania maximálne zaťažuje koncentráciu pozornosti tak, že sa už žiak nedokáže plne sústrediť na obsahovú a gramatickú stránku prejavu. Pri dysgrafii ide hlavne o narušenie úroveň jemnej motoriky.

K typickým prejavom dysgrafie patrí:

- základné tvary písmen sú nepresné,
- ťažkosti pri osvojovaní si tvarov písmen, zapamätaním a ich pohotovým vybavením,
- zámena tvarovo, zvukovo, zrkadlovo podobných písmen,
- nerozlišovanie hranice medzi slovami, vetami,
- nesprávne napájanie písmen, sklon písmen, veľkostný pomer písmen,
- písmo je neplynulé, kostrbaté, roztrasené, ryté,
- nepravidelná hustota medzi slovami a písmenami,

- tendencia ku miešaniu písaného a tlačeneho písma,
- nedopísané slová, vynechávaie slov v súvislom texte,
- nedodržuje linajku, držanie pera nesprávne, atypické, křčovité,
- zvláštne držanie tela pri písaní,
- písomný prejav výrazne zníženej úhľadnosti,
- často nečitateľné písmo i pri dostatku času a pozornosti venovanej písaniu,
- nadmerné úsilie pri písaní.

Ukážka

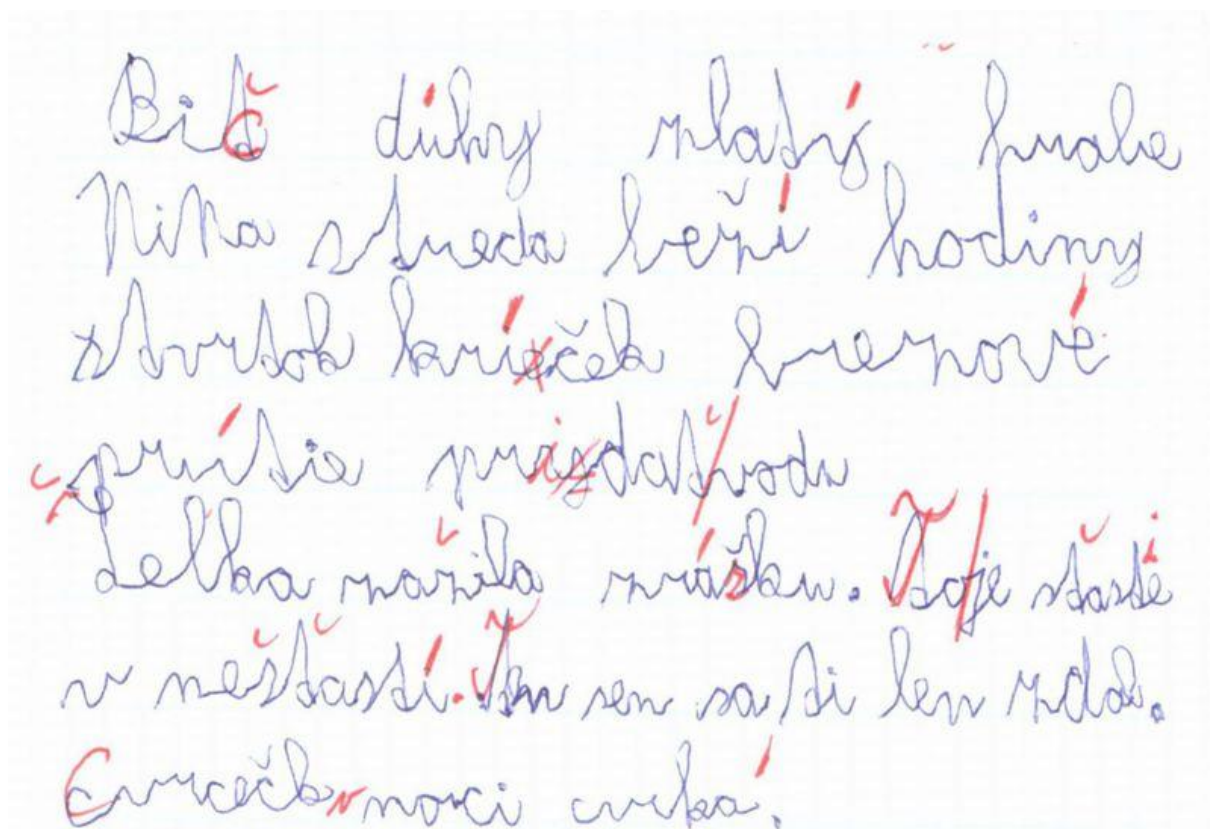
DYSORTOGRAFIA

– špecifická porucha pravopisu veľmi často spojená s dyslexiou.

Typické dysortografické prejavy:

- zámena zvukovo podobných hlások, slabík, slov,
- zámena tvarovo a zrkadlovo podobných písmen,
- znížená schopnosť spojiť písanú a zvukovú podobu hlásky,
- vynechávanie, pridávanie písmen, slabík, slov,
- chyby z artikulačnej neobratnosti,
- chyby v dôsledku sykavkových asimilácií,
- neschopnosť dodržiavať poradie písmen
- vynechávanie diakritických a interpunkčných znamienok,
- nesprávne písanie slov s i/y,
- ťažkosti so sluchovým rozlišovaním tvrdých/ mäkkých/ dlhých/ krátkych slabík,
- ťažkosti so sluchovým rozlišovaním sykaviek, znelých/ neznelých slabík,
- nerozlišovanie hranice medzi slovami, vetami,
- neuplatňovanie osvojených gramatických pravidiel.

Ukážka

DYSKALKÚLIA

- špecifická porucha matematických schopností v zmysle neschopnosti operovať s číselnými symbolmi.

Typické prejavy dyskalkulie:

- nespojenie čísla s počtom prvkov, nepochopenie čísla ako symbolickej hodnoty počtu,
- neschopnosť manipulovať s predmetmi konkrétnymi aj nakreslenými,
- nevie ukázať počet prstov, označiť hodnotu napísaného čísla,
- nesprávne radenie predmetov, ich klasifikácia,
- neporozumenie významu o ...viac, o...menej, krát viac/ menej,
- zlá orientácia na číselnej osi,
- zlá orientácia v matematických pojmoch, znamienkach, číslach, operáciách,
- nesprávne zapisovanie a čítanie čísel,
- neschopnosť písať a čítať viacmiestne čísla s nulami,
- ťažkosti pri prechode cez desiatku, pri osvojovaní si základných spojov sčítania/ odčítania, násobenia/ delenia,
- písomné riešenie i veľmi ľahkých príkladov, nevie spamäti vypočítať ľahké príklady.
- ťažkosti pri zapamätaní si základných algoritmov matematických operácií,
- neschopnosť chápať matematické vzťahy,
- absencia analogického a logického myslenia,
- nerozlišovanie geometrických tvarov,
- problémy v geometrii v priestorovom vnímaní,